

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

Slovenský národný komitét pre chémiu Medzinárodnej únie pre čistú a aplikovanú chémiu (SNK IUPAC)

Zasadnutie Slovenského národného komitétu pre chémiu IUPAC (SNK IUPAC).

V roku 2020 sa konalo „per rollam“, v období 8. až 25. mája.

Členovia SNK IUPAC sa vyjadrili a formulovali svoje podnety priamo do návrhu programu a textu na stranách 2. – 8 tejto **„Zápisnice zo zasadania SNK IUPAC v roku 2020“**.

Program:

1. **Kontrola zápisnice zo zasadnutia SNK IUPAC v r. 2019**
2. **Aktuálne aktivity SNK IUPAC a IUPAC-u**
 - a. Mól, SI jednotka látkového množstva, nová definícia
 - b. Nominácie / renominácie SNK do volieb v orgánoch IUPAC (2020-2021)
 - c. Návrhy na prijatie nových členov do SNK IUPAC
 - d. Názvoslovné aktivity a kompetencie SNK IUPAC
 - e. Tradičné slovenské chemické názvoslovie a názvoslovné prípony, návrh na zápis do Zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva SR
3. **Spolupráca SNK a SCHS** (M. Drábik, doplnia: P. Šimon, V. Milata, M. Omastová, M. Jerigová)
4. **Informácie o činnosti členov SNK**
 - a. Aktuálna účasť členov SNK IUPAC (reprezentantov SK) v medzinárodných odborných orgánoch IUPAC
 - b. Krátke informácie reprezentantov SK o ich aktivitách ad a): (R. Oriňáková, M. Drábik, M. Galamboš, St. Kedžuch, J. Labuda, I. Lacík, E. Szabo)
5. **Finančné otázky**
6. **Rozličné**

Milan Drábik, predseda SNK IUPAC

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

Členovia SNK IUPAC prijali so zármutkom informáciu o úmrtí Prof. P. Hrdloviča, DrSc. († 23. 04. 2020), vynikajúceho vedca, o.i. aj dlhoročného člena SNK IUPAC. Česť jeho pamiatke.

Ad 1) Kontrola zápisnice zo zasadnutia SNK IUPAC v r. 2019:

K bodu 2. d) ii) v Zápisnici z r. 2019: **Mandáty pre SK účastníkov od SNK IUPAC a SCHS na 50. Valné zhromaždenie IUPAC**; informovali sme sa o výsledkoch nominácií SNK do orgánov IUPAC ako aj o štatúte ceny IUPAC „Women in chemistry“, vid' aj inde; národné členské sa bude zvyšovať kontrolovaným spôsobom; informovali sme o zapojení chemikov a verejnosti zo Slovenska do celosvetových aktivít ako aj o vlastných aktivitách SNK IUPAC a SCHS k výročiam IUPAC 100 a IYPT – výber je prezentovaný v celosvetovej mape aktivít; podporili sme zachovanie komisie CHEMRAWN; President-elect/president – podpora kandidatury Prof. Javier García Martinez (Španielsko/USA).

K bodu 2. e): **Nominácie / renominácie SNK do orgánov IUPAC (2020-2021)**: Naše renominácie existujúcich reprezentantov, ako aj jedna nová nominácia boli akceptované.

K bodu 3: **Názvoslovné aktivity a kompetencie SNK IUPAC**: Rubrika „Nové odporúčania IUPAC, s komentármi, odkazmi a abstraktom v slovenčine“ sa od roku 2019 stáva pravidelnou časťou každého čísla ChemZi.

IUPAC award – pre 2 postre na 71. zjazde chemikov: vid' inde.

K bodu 6: **Nové definície jednotiek SI, mól, seminár**: vid' inde.

Ad 2) Aktuálne aktivity SNK IUPAC a IUPAC-u:

a. Mól

Nová definícia SI jednotky látkového množstva – mól (ako pôvodné znenie v angličtine a francúzštine, tak aj preklad do slovenčiny) implicitne obsahuje aj definíciu látkového množstva a uvádza aj spresnenú číselnú hodnotu Avogadrovej konštanty/číslo: **Mól, symbol mol, je jednotkou látkového množstva sústavy SI. Jeden mól obsahuje presne $6,022\,140\,76 \times 10^{23}$ elementárnych entít. Tento počet predstavuje pevne určenú číselnú hodnotu Avogadrovej konštanty N_A vyjadrenú v jednotke mol^{-1} a nazýva sa Avogadrovo číslo. Látkové množstvo, symbol n , systému je mierou počtu špecifikovaných elementárnych entít. Týmito entitami môžu byť atómy, molekuly, ióny, elektróny, iné častice alebo špecifikované skupiny častíc.**

Významný príspevok v tejto oblasti predstavujú aj článok M. Mariássyho (ChemZi 15, 1, 6-7) o nových definíciách jednotiek SI s dôrazom na definíciu SI jednotky látkového množstva – mól, ako aj aktualita ktoré upozorňujú na tieto definície prostredníctvom web stránok (napr.: <http://www.schems.sk/nadnarodne-spolocnosti/iupac/latkove-mnozstvo-mol-nova-definicia-v-slovencine-definitivne-a-zavaezne> ,

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

https://www.sav.sk/index.php?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=8817

Na podnet a po diskusii členov SNK IUPAC vydal JÚLŠ SAV odporúčacie stanovisko k takémuto textu definície jednotky mól v slovenčine. Úradné znenie a platnosť všetkých nových definícií základných jednotiek SI (od 13. júna 2020) určuje Vyhláška ÚNMS SR č. 432/2019 Z. z. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/432/vyhlase-ne-znenie.html>). Text definície jednotky mól vo vyhláške je, aj s príspevom našej aktívnej účasti v pripomienkovom konaní k uvedenej vyhláške, obsahovo aj jazykovo ekvivalentný textu uvedenému vyššie, ktorý je odborné presným prekladom z angličtiny a je korektný aj podľa jazykovedcov z JÚLŠ SAV

b. Nominácie / renominácie SNK do volieb v orgánoch IUPAC (2020-2021)

Bola podaná jediná nominácia - prof. R. Oriňáková, do divízie fyzikálna a biofyzikálna chémia; nominácia je schválená, prof. R. Oriňáková je od r. 2020 našou N R (národnou reprezentantkou) v uvedenej divízii IUPAC. Existujúci reprezentanti zo Slovenska v divíziách a komisiách IUPAC boli renominovaní, tieto renominácie sú akceptované.

c. Návrhy na prijatie nových členov do SNK IUPAC

Podľa platných podmienok pre členstvo a aktivity v SNK IUPAC je za členku kooptovaná Dr. M. Jerigová, a to z titulu prevzatia funkcie predsedníčky SCHS.

d. Názvoslovné aktivity a kompetencie SNK IUPAC (vid' aj ad 1 a ad 3)

Smerom k slovenskej implementácii odporúčaní IUPAC sú zo strany SNK IUPAC a SCHS potrebné a priebežne realizované viaceré aktivity, ktoré oslovujú čo najširšiu časť chemickej komunity na Slovensku. S cieľom zvýšiť úroveň implementácie odporúčaní IUPAC na Slovensku boli v roku 2019 prijaté dve uznesenia SNK IUPAC, a to: 1) SNK IUPAC považuje za samozrejmé, že všade tam, kde je to možné, sú medzinárodné odporúčania IUPAC automaticky platné aj v slovenčine, tento princíp bude pripájaný k propagácii najnovších informácií z IUPAC. 2) Zverejneniu akéhokoľvek súhrnu nových odporúčaní IUPAC na webe a v ChemZi bude predchádzať týždňová perióda na ich elektronické pripomienkovanie členmi SNK IUPAC. Od r. 2019, boli „kompetencie a zodpovednosť za názvoslovné rubriky na webe a v ChemZi“ delegované na členov E. Szabó a L. Krivosudský.

Obsah čísiel ChemZi v roku 2019 ako aj informácia, ktorú pre členov SNK IUPAC uviedol E. Szabo, potvrdzujú, že v roku 2019 sa úspešne zrealizovalo zavedenie a ustálenie pravidelnej rubriky o nových odporúčaní IUPAC v časopise ChemZi (porovnaj: ChemZi 15, 2, str. 63). Návrhy textu rubriky pripravil E. Szabó v súlade s uzneseniami v zápisnici ohľadom platnosti medzinárodných odporúčaní IUPAC aj pre slovenčinu. Navrhnuté texty následne prešli pripomienkovaním ostatnými členmi SNK IUPAC podľa postupu uzneseného zápisnicou. Kol. Szabo rámcovo informoval aj o príprave príspevkov do tohtoročných čísiel ChemZi (vid' aj v 6), informácia bola uvítaná a prijatá. Členovia SNK IUPAC ocenili úsilie E. Szaboa, pričom zavedenie a obsah rubriky v prvom roku považujú za úspešné, proces jej prípravy za stabilizovaný, publikované a aktuálne pripravené texty rubriky za kvalitnú komunikáciu o nových odporúčaní IUPAC ako aj propagáciu aktivít SNK IUPAC. Je žiadúce, aby sa zavedené procesy prípravy a publikovania rubriky udržali aj v ďalších rokoch. Ohľadom platnosti a rozsahu využívania medzinárodných odporúčaní IUPAC

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

chemikmi na Slovensku očakávame aj kritickú a objektívnu diskusiu; na stránkach ChemZi, na web stránkach alebo inými vhodnými formami.

e. Tradičné slovenské chemické názvoslovie a názvoslovné prípony, stanovisko SNK IUPAC k návrhu na zápis do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva SR

Členovia SNK IUPAC zhodne a bezvýhradne uvítali a podporujú obsah návrhu a iniciatívu RNDr. Erika Szabóa, PhD, PhD., ktorý na základe svojich dlhodobých aktivít v rámci propagácie výnimočného významu slovenského chemického názvoslovie vypracoval návrh na zápis tradičného slovenského chemického názvoslovie do národného zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva SR. Vypracované stanovisko SNK IUPAC na podporu uvedeného návrhu o.i. uvádza: „... sme presvedčení, že slovenské chemické názvoslovie je nielen vynikajúcou pracovnou a didaktickou pomôckou pre chemikov, učiteľov chémie, žiakov a študentov na Slovensku, ale je aj unikátom, ktorý je hodný úcty a ochrany aj formou zápisu do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska ...“.

Aktuálnu informáciu predložil členom SNK IUPAC Dr. E. Szabó „per rollam“: Návrh na zápis bol podaný predpísanou formou v riadnom termíne podľa výzvy Ministerstva kultúry SR na rok 2020. Súčasťou boli podporné stanoviská SNK IUPAC, SCHS, JÚLŠ SAV a Združenia učiteľov chémie. V súčasnosti sa čaká na vyjadrenie komisie, či návrh spĺňa formálne náležitosti a či bude postúpený posudzovaniu odbornou komisiou. Kol. Szabo tiež informoval, že paralelne prebiehajú aktivity kolegov v ČR v smere zápisu tradičného českého názvoslovie na zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ČR. V ideálnom prípade by po zápise na národné zoznamy mohla nasledovať spoločná žiadosť o zaradenie našich názvosloví aj na medzinárodný zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO.

Ad 3) Spolupráca SNK IUPAC a SCHS

IUPAC a SNK IUPAC sme v roku 2019 významne zviditeľnili nielen medzi členmi SCHS, chemikmi, ale aj v širšej verejnosti. Členovia SNK sa všestranne podieľajú na práci SCHS, čo tvorí základný rámec spolupráce a spoločnej činnosti SNK a SCHS. Sekcia IUPAC na webe je aktívna a pravidelne dopĺňaná, čo je spolu s ChemZi a osobným zdieľaním informácií základ pre odovzdávanie, ale aj rozpracovanie a prijatie podnetov z divízií, komisií a ďalších medzinárodných orgánov IUPAC.

Doc. D. Berek publikoval v ChemZi 15, 2, str. 44 – 46 zaujímavú kritickú úvahu „Hodnotenie výsledkov vedeckej práce“. Autor v závere konštatuje, že v predloženej stati je zaiste viac otázok ako odpovedí. Zámerom bol kritický pohľad dovnútra. Odpovede na nahodené otázky a aj formuláciu ďalších otázok by mala poskytnúť diskusia vo vedeckej obci a aj mimo nej. Verme, že členovia vedeckej obce sa nebudú ostýchať a výzvu na diskusie prijmú.

Vybrané spoločné aktivity SNK IUPAC a SCHS k výročiam – IUPAC 100 a PT 150 / IYPT, ktoré v roku 2019 vrcholili:

- ***Dvaja slovenskí mladí chemici v Periodic Table of Younger Chemists***; júl 2018 – júl 2019, tabuľka s menami a profilmi 118 mladých chemikov/čiek predstavujúcich „široké spektrum kariér, tvorivosti, výsledkov a odhodlania mladých budúcich lídrov v celosvetovej chemickej komunite pre aktuálne storočie“. Dve nominácie zo Slovenska

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

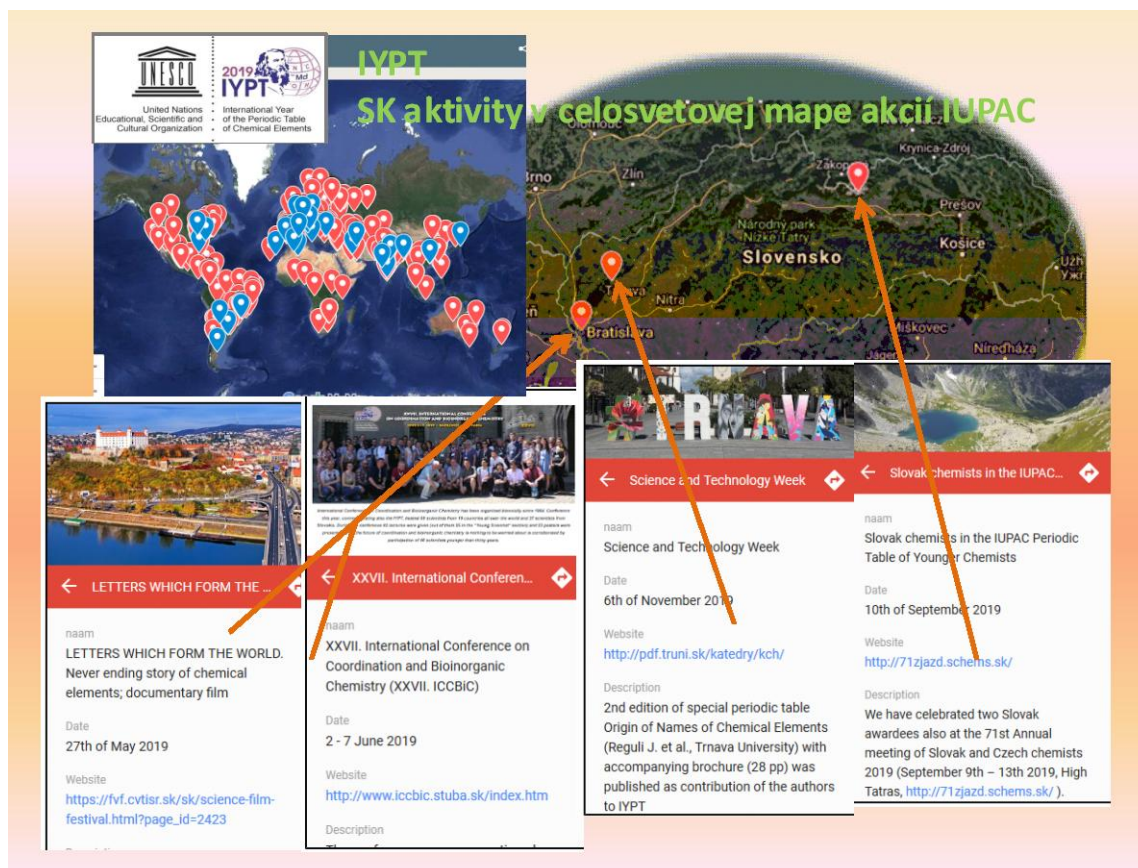
Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

boli úspešné, máme v tabuľke jednu kolegyňu - **doc. A. Straková-Fedorková** (s priradením k prvku platina, **Pt**) a jedného kolegu - **doc. Ľ. Švorc** (s priradením k prvku europium, **Eu**). Obom sme verejne zagratalovali aj počas 71. Zjazdu chemikov.

- **Celosvetová mapa akcií k oslave výročí IUPAC a Periodickej tabuľky**, zvýraznené sú časti zo slovenských aktivít venovaných uvedeným výročiam;

- **Príležitostný tematický aršík poštových známok**; Vďaka aktivite filatelistov spomedzi nás vydala Slovenská pošta príležitostný tematický aršík poštových známok k 150. výročiu Periodickej tabuľky a Medzinárodnému roku Periodickej tabuľky (PT 150 / IYPT), náhľad viď v prílohe 1, aršík je pre záujemcov stále k dispozícii, kontakt: Prof. V. Milata (viktor.milata@stuba.sk), Dr. D. Gyepesová (uachgyep@savba.sk).

Spolupráca SNK IUPAC a SCHS pri príprave a počas 71. zjazdu chemikov:

- **IUPAC poster award** – pre 2 postre na 71. zjazde chemikov. Hodnotiaca komisia navrhla oceniť postre: 6Po10; POLYSACCHARIDE-BASED POLYMERS FOR IMMUNORADIOTHERAPY, Lenka Loukotová a kol., 1Po20; VYUŽITÍ DEPOZICE STŘÍBRNÉHO AMALGAMU NA POVRCHU PYROLITICKÉ GRAFITOVÉ ELEKTRODY V ANALÝZE PROTEINŮ, Peter Šebest a kol. Diplomy a vecné ceny boli laureátom IUPAC award odovzdané na záverečnom bankete 71. zjazdu chemikov.

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

- Seminár Eurachem – nové definície jednotiek SI. Tento seminár, ktorý inicioval prof. Ján Garaj, bol súčasťou 71. zjazdu chemikov. Referáty a diskusia poskytli dôležité informácie a podnety nielen pre chemikov ale aj pre legislatívne inštitúcie v SR, pre chemikov predovšetkým ohľadne SI jednotky látkového množstva – mól, nadväzná a súvisiace aktivity a výsledky viď aj ad 2a a 4b.

Ad 4) Informácie o činnosti členov SNK IUPAC:

a. Aktuálna účasť členov SNK IUPAC (reprezentantov SK) v medzinárodných odborných orgánoch IUPAC

Prof. RNDr. Renata Oriňáková, DrSc. (PriF UPJŠ),	NR v divízii I - Fyzikálna a biofyzikálna chémia
Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc. (PriF UK, ÚACH SAV),	TM v medzidivíznej Komisii terminológie, názvoslovía a symbolov (ICTNS)
Doc. RNDr. Michal Galamboš, PhD (PriF UK),	NR v divízii VI - Chémia a životné prostredie
RNDr. Stanislav Kedžuch, PhD (ÚACH SAV),	NR v Komisii pre chemické vzdelávanie (CCE)
Prof. Ing. Ján Labuda, DrSc. (FCHPT STU),	TM a pastprezident v divízii V - Analytická chémia, reprezentant divízie V v COCI
Ing. Igor Lacík, DrSc. (ÚPo SAV),	TM a viceprezident v divízii IV - Polyméry
RNDr. Erik Szabo, PhD (PriF UK),	AM v divízii VIII - Chemická nomenklatura a štruktúrna reprezentácia

b. Vybrané informácie o najvýznamnejších aktivitách reprezentantov SK v medzinárodných odborných orgánoch IUPAC

- **Renata Oriňáková:** národná reprezentantka (NR) v divízii fyzikálna a biofyzikálna chémia. V divízii 1 sa od začiatku roka konali dva GoTo meetingy: 12.5.2020 a 20.1.2020 a na ktorých sme sa zaoberali predovšetkým stavom riešenia bežiacich projektov a rozpočtom. Diskusia bola zameraná hlavne na aktualizáciu Green Book a Gold Book. Okrem toho do 31.3.2020 bolo možné podávať návrhy na „top ten technologies“ za rok 2020 a do 1.4.2020 pripomienkovať príbežnú správu z 1. fázy riešenia projektu “Metrics for Green Syntheses – MGS-1”, ktorú predložil hlavný riešiteľ Prof. Pietro Tundo, University of Venice, Italy.

- **Milan Drábik:** titulárny člen (TM) Medzidivíznej komisie pre terminológiu, názvoslovie a symboly (ICTNS) IUPAC, reprezentant divízie Anorganická chémia v medzidivíznej subkomisii Materiálová chémia.

- Na základe aktivít SNK IUPAC predložil do agendy výročnej videoschôdze ICTNS IUPAC zaradenie témy *Nová definícia mólu a Gold Book IUPAC*. Po diskusii vychádzajúcej z našich argumentov predseda komisie inicioval v novej elektronickej verzii Gold Book IUPAC urýchlenú aktualizáciu nielen definície mólu

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

(<https://goldbook.iupac.org/terms/view/M03980>), ale aj definícií látkového množstva (<https://goldbook.iupac.org/terms/view/A00297>) a Avogadrovej konštanty (<https://goldbook.iupac.org/terms/view/A00543>).

- Spoluriešiteľ projektu "Survey of Definitions and Use of Common Solid-State Chemistry Terminology", (project 2015-002-x, R. Macaluso, Chair)
- Recenzent početných rukopisov doporučení resp. technických správ pripravovaných na publikovanie v PAC.
- Navrhovateľ, a pre príslušné orgány IUPAC kontaktná osoba, ocenenia „IUPAC poster award“ pre dvoch mladých chemikov na Zjazde chemikov v r. 2019.

- **Stanislav Kedžuch:** národný reprezentant (NR) v Komisii pre chemické vzdelávanie.

Podiela sa na realizácii jedného zo zámerov, ktoré Komisia prijala počas svojho zasadania v rámci 50. G.A. IUPAC, a to: v spolupráci s Divíziou polymérov, vydať špeciálne číslo časopisu Chemistry Teacher International na tému polyméry pre učiteľov. Na aktuálnom čísle sa momentálne pracuje, členovia Komisie pre chemické vzdelávanie pomáhajú autorom článkov nasmerovať ich z pohľadu vzdelávania, vyjsť by malo v septembri 2020. Následne pokračovať vo vydávaní takýchto špeciálnych čísel s vybranou tematikou.

- **Ján Labuda:** titulárny člen (TM) Divízie analytickej chémie IUPAC, druhé obdobie vo funkcii PastPresident, reprezentant divízie v Komisii pre chemický priemysel COCI so snahou prepojiť aktivity divízie a komisie.

Ťažiskové aktivity v aktuálnom období predstavovali a predstavujú: vedúci projektu IUPAC „Analytická chémia nanomateriálov“ s podporou ďalších dvoch divízií (2017-2021), člen tímu projektu divízie „A review of current status of analytical chemistry education“.

- **Igor Lacík:** viceprezident Divízie IV Polyméry v prvom funkčnom období.

Zúčastňuje sa na riešení pravidelnej agendy divízie v komunikácii so súčasným a bývalým prezidentom divízie ako aj so sekretárom divízie. Táto agenda sa týka vplyvu súčasných obmedzení vo svete vzhľadom na vírus a následný vplyv na organizovanie najmä MACRO2020 (preložený do roku 2021) a 2022 kongresov ako vlajkových kongresov divízie, na riešenie bežiacich projektov divízie, prípravy virtuálneho stretnutia divízie na prelome júna a júla 2020, a iné. Tiež je posudzovateľom aplikácií od organizátorov rôznych konferencií vo svete, ktorí žiadajú IUPAC podporu v rámci divízie ako aj medzidivíziu podporu.

- **Erik Szabo:** asociovaný člen (AM) Divízie pre názvoslovie a reprezentáciu štruktúr IUPAC, v roku 2019 sa aktívne zúčastnil na zjazde Divízie v rámci zjazdu IUPAC v Paríži.

- Spoluriešiteľ projektu „End-of-line Hyphenation of Chemical Names“, ktorý je momentálne vo fáze pripomienkovania verejnosťou. Do pripravovaných pravidiel rozdeľovania chemických názvov na konci riadkov výrazne prispel návrhom implementácie pravidiel, ktoré pre rozdeľovanie slov so spojovníkom platia v slovenčine (v angličtine sa nijako nerozlišuje, či rozdeľovník na konci riadka vznikol až rozdelením slova, alebo bol spojovník súčasťou slova už pred jeho rozdelením a prvotné návrhy pravidiel pred inšpirovaním sa slovenčinou boli pomerne chaotické). Pre rozdeľovanie chemických názvov na konci riadkov, kde je takéto rozlíšenie veľmi potrebné, by vďaka príspevku E. Szabóa do uvedeného projektu mali v týchto situáciách aj v angličtine platiť pravidlá prevzaté do medzinárodného názvoslovia práve zo slovenčiny.

SLOVENSKÁ CHEMICKÁ SPOLOČNOSŤ PRI SAV

Radlinského 9, 812 15 Bratislava 1, Slovenská republika

URL: <http://www.schems.sk>

Slovenský národný komitét IUPAC

predseda: Doc. RNDr. Milan Drábik, CSc.

e-mail: drabik@fns.uniba.sk, Tel: + 421 (0)904 017 463

-
- Konzultant prekladateľov Európskej komisie v rámci niekoľkých desiatok žiadostí o konzultáciu k chemickému názvosloviu ročne.

Ad 5) Finančné otázky

Národné členské v IUPAC za r. 2020 je 3019,- USD. Platí sa z rozpočtu SAV, kapitola „národné členské v celosvetových vedeckých organizáciách“; faktúra a požiadavka na jeho zaplatenie bola odovzdaná P SAV, už v januári sekretariát IUPAC potvrdil prijatie platby.

Financovanie aktivít SNK v roku 2020 v rámci SCHS. „Projekt SCHS/CHÚSAV“ predpokladá v návrhu rozpočtu (14 000 Euro celkom) sumu 500 Euro na finančné zabezpečenie aktivít SNK IUPAC. Disponovateľná suma bude odvodená od reálnej výšky dotácie na „projekt SCHS/CHÚSAV“ po schválení komisiou P SAV.

Ad 6) Rozličné

- **Ján Labuda:** Na FCHPT a PrF viacerých univerzít 7. 5. 2020 preniesol informácie o postgraduálnej letnej škole zelenej chémie 2020 organizovanej IUPAC 6. – 10. júla on line. Vedenia fakúlt potvrdili distribúciu informácií pre prihlasovanie a výber uchádzačov. Výber účastníkov z celého sveta býva náročný a vložné je 60 Eur (viac na [website www.unive.it/ssgc](http://www.unive.it/ssgc)).

- **Milan Drábik:** Upozornil na aktuálnu informáciu o kvíze IUPAC o Periodickej tabuľke v *Chemistry International* **42**, 2, 18-21 (2020), kde autori (J. Meija, J. G.-Martinez, J. Apotheker) o. i. napísali „*The Periodic Table Challenge met our expectations and constituted a wonderful way to celebrate the 150th anniversary of the Periodic Table as well as the centenary of IUPAC. The authors would like to thank all the participant who, with their unwavering enthusiasm, have contributed to celebrate the Periodic Table in every corner of the world. This success motivated us to keep the Periodic Table Challenge beyond 2019 as a permanent feature on the IUPAC website.*“ Kvíz teda je aj naďalej dostupný na <https://iupac.org/100/pt-challenge/> a môže byť využívaný napr. pre pedagogické účely v školách všetkých stupňov na Slovensku.

- **Erik Szabo:** Predložil do aktuálnej a budúcej pozornosti SNK IUPAC a jeho členov niekoľko informácií a podnetov, a to predovšetkým **a)** o príprave príspevkov o nových odporúčaniach IUPAC do tohtoročných čísiel ChemZi, **b)** o problematike tradičného príponového názvoslovie vr. kritického komentára o internacionalizačných tlakoch na názvoslovie v ČR. Podrobne sú tieto podnety a informácie uvedené v prílohe 2, a to aj vrátane zdôvodnenia významu a zachovania príponového názvoslovie a výzvy následne aj na medzinárodnej úrovni (o. i. aj s programátormi medzinárodných prekladových databáz) komunikovať princíp a význam slovenského príponového názvoslovie. M. Drábik vyzval členov SNK IUPAC aby predovšetkým problematike ad b venovali v nasledujúcom období svoju pozornosť; s cieľom vygenerovať kolektívny a zodpovedný postoj SNK IUPAC, predložiť tento na diskusiu komunite chemikov na Slovensku a následne ho komunikovať aj na medzinárodnej úrovni.
